

Regional
Housing
Programme

BILTEN RPSZ

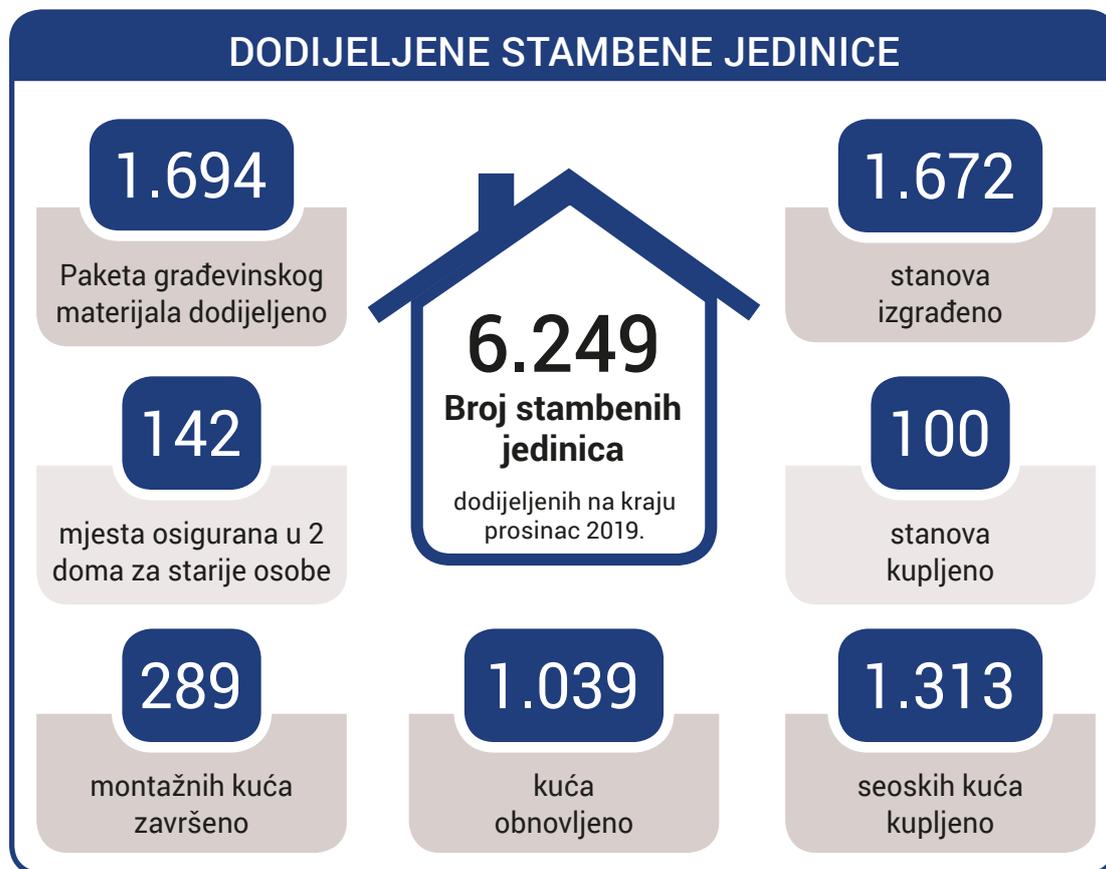
PROSINAC 2019. GODINE

Ključni događaji u 2019.

Do kraja 2019. godine, u četiri partnerske zemlje ukupno će biti dodijeljeno 6.249 stambenih jedinica:

STATUS PROVOĐENJA RPSZ-a – PROSINAC 2019.

Broj odobrenih projekata	31
Procijenjena ukupna vrijednost odobrenih projekata	289 milijuna eura
Ukupan iznos odobrenih bespovratnih sredstava	237 milijuna eura
Ukupan nacionalni doprinos	52 milijuna eura
Broj domaćinstava u okviru projekata	11.800
Broj korisnika u okviru projekata	36.000
Ukupan isplaćeni iznos	156 milijuna eura
Dodijeljeno stambenih jedinica	6.249

Dodatni doprinosi donatora i produženje RPSZ-a

Postignuća RPSZ-a ne bi bila moguća bez velikodušnosti donatora, čijom je ljubaznošću tijekom 2019. godine osiguran izvjestan broj dodatnih doprinosa.

Švicarska vlada je u ožujku 2019. godine izdvojila dodatnu donaciju za RPSZ u iznosu od 900.000 eura u cilju daljeg financiranja stambenih rješenja u Bosni i Hercegovini te Srbiji.

Nešto skorije, u studenome 2019. godine, u znak kontinuirane podrške Programu, veliki broj donatora RPSZ-a namijenio je dodatne doprinose. Njemačka je namijenila doprinos u iznosu od jednog milijuna eura, čime je ukupan doprinos ove države dostigao iznos od 10 milijuna eura. Norveška je u međuvremenu namijenila 7 milijuna norveških kruna (približno 700.000 eura), dok je Švicarska namijenila 500.000 eura, čime su doprinosi ove dvije države dostigli ukupne iznose od 7,7 milijuna eura i 6,4 milijuna eura. Španjolska, koja je provođenje RPSZ-a podržala s 213.000 eura, također je izrazila spremnost da osigura dodatna sredstva.

Kao najveći donator RPSZ-a, pored postojećih 234 milijuna eura Europska unija (EU) namijenila je i dodatna sredstva, pa će na ovaj način kombinirana konačno namijenjena sredstva omogućiti dvanaestomjesečno produženje RPSZ-a – do lipnja 2022. godine – čime će se partnerskim zemljama na najbolji način omogućiti dodjela ciljnog broja stambenih rješenja.

Spomenutim doprinosima u narednom periodu osigurat će se sredstva koja su donatori opredijelili za RPSZ u iznosu od 291 milijun eura, u korist 11.800 najugroženijih obitelji u četiri partnerske zemlje.

Doprinosi donatora RPSZ-u

Ukupno namijenjeno: **291** milijun eura

Evropska unija	236
SAD	24
Njemačka	10
Norveška	7,7
Švicarska	6,4
Italija	5,0
Danska	1,3
Turska	1,0
Luksemburg	0,5
Ostali donatori	0,4

u milijunima eura

Najvažnija postignuća

BOSNA I HERCEGOVINA

Tijekom 2019. godine Bosna i Hercegovina ostvarila je značajan napredak u provođenju šest tekućih projekata. U okviru projekata BiH1 (sada završenog), BiH2 i BiH4 korisnicima je dodijeljeno 250 kuća, dok su u okviru projekta BiH3 izgrađene i useljene četiri višestambene zgrade u sljedećim općinama/gradovima: Goražde (20 stanova), Brčko distrikt (8 stanova), Foča (12 stanova) i Bileća (15 stanova). Ovih 55 stanova koristit će se po modelu socijalno neprofitnog stanovanja. Pored toga, u sklopu projekta BiH5 završen je odabir korisnika, a u pripremi su tenderi za projektiranje. U tijeku je izrada projekata zgrada u okviru projekta BiH6.

Do završetka 2019. godine u BiH je izgrađeno više od 1.200 stambenih jedinica. Trenutno su u tijeku radovi na skoro 500 obiteljskih kuća i 15 zgrada, s ukupno 296 stanova u 83 općine, od čega je većina u završnoj fazi izgradnje.

Kroz socio-ekonomske mjere održivosti podržano je ukupno 629 korisničkih obitelji u 55 općina do kraja 2019. godine. Kao rezultat, navedene obitelji povećale su svoje prihode u prosjeku za gotovo 40%. Ovakvu podršku pružila je organizacija Catholic Relief Services (CRS), dok su Vlada SAD-a, Vlada Švicarske, CEB, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH te ministarstva Entiteta osigurali sredstva za nastavak podrške održivosti korisnika RPSZ-a u 2020. godini. Zahvaljujući fondovima Instrumenta EU za prepristupnu pomoć (IPA) i Igmanskoj inicijativi, za 74 najugroženije obitelji u tri zgrade trenutno se osiguravaju kućanski aparati i osnovni namještaj.

Očekuje se da će do prve polovice 2022. godine biti dodijeljene 3.202 stambene jedinice za oko 10.000 izbjeglica, raseljenih osoba i povratnika u okviru RPSZ-a u Bosni i Hercegovini.

CRNA GORA

Tijekom 2019. godine započeli su radovi na projektu MNE6 „Obnova vojnog objekta za potrebe staračkog doma u Nikšiću“. Očekuje se da će u objektu biti smještene 104 starije osobe i odraslih s invaliditetom tijekom prve polovice 2021. godine.

U međuvremenu, u ožujku 2019, u okviru projekta MNE4, 271 osoba uselila se u 94 novoizgrađena stana u općini Berane.

Početkom ove godine Crna Gora je pokrenula projekt MNE7 - „Kupovina 36 stanova u općini Herceg Novi“ koji je upravo ušao u finalnu fazu. Iako je postignut veliki napredak, potrebno je uložiti još truda kako u pogledu kupnje stanova, tako i u pogledu odgovarajućih upravnih postupaka.

Nakon javnog poziva koji je završio, ukupno 110 obitelji iz 17 općina prijavilo se na projekt MNE8 - „Izgradnja najmanje 50 pojedinačnih kuća u različitim općinama u Crnoj Gori“, pripremljen je također katalog kuća i idejni nacrti za standardne tipove kuća (svaka kuća će biti prilagođena obiteljskoj strukturi i lokaciji).

U kolovozu 2019. završena je priprema glavnog arhitektonsko-građevinskog projekta u sklopu MNE9 - „Izgradnja stanova za 96 najugroženijih obitelji u podgoričkom naselju Vrela Ribnička.“ Očekuje se da građevinski radovi otpočnu početkom 2020., dok se završetak gradnje planira za svibanj 2021. godine.

REPUBLIKA HRVATSKA

Završetak nekoliko projekata RPSZ-a u Hrvatskoj obilježio je 2019. godinu. Riješena su sva pitanja u vezi s finalnim troškovima projekata, a iz financijske perspektive projekti HR2, HR3, HR4 i HR5 smatraju se zatvorenim. Projekt HR6 „Obnova/izgradnja 62 porodične kuće“ trenutno je u toku, pri čemu će preostalih 5 kuća biti završeno, a projekt zatvoren 2020. godine. Ukupna vrijednost ovih šest projekata iznosi približno 19 milijuna eura, od čega se 14 milijuna financira kroz RPSZ, a 5 milijuna kroz nacionalni doprinos.

U Hrvatskoj se tijekom 2019. godine ukupno 73 korisnika RPSZ-a uselilo u nove domove; 38 korisnika uselilo se u dom za starije osobe u Glini (HR3), 4 obitelji svoje nove stanove dobile su u okviru projekta HR4, a u okviru projekta HR6 izgrađena/obnovljena je 31 obiteljska kuća.

Usprkos tome što je već značajan dio posla završen, potrebe stambenog zbrinjavanja u Hrvatskoj su i dalje značajne. Zbog toga je Skupština donatora Fonda RPSZ-a u lipnju 2018. godine odobrila tri nova projekta za Hrvatsku: HR7 – „Izgradnja višestambene zgrade za 21 obitelj u Vukovaru“; HR8 – „Obnova, rekonstrukcija ili izgradnja 25 obiteljskih kuća“; i HR9 – „Kupnja 38 stanova“, čime će se za još 84 obitelji osigurati nova stambena rješenja. Ukupna vrijednost ovih novih projekata iznosi oko 3,9 milijuna eura.

Građevinski radovi u okviru projekta HR7 službeno su započeli 30. srpnja 2019. godine, dok će za preostala dva projekta sporazumi o dodjeli bespovratnih sredstava biti potpisani do kraja 2019. godine. Do završetka RPSZ-a 2022. godine, u okviru RPSZ-a u Hrvatskoj ukupno će 412 stambenih rješenja biti dodijeljeno u korist približno 1.000 izbjeglica, raseljenih osoba i povratnika.

REPUBLIKA SRBIJA

RPSZ se trenutno provodi u 161 lokalnoj samoupravi širom Srbije. Trenutno se grade novi stanovi u 50 lokalnih uprava. Do sada je korisnicima RPSZ -a osigurano oko 4.000 stambenih rješenja.

U okviru projekata SRB2, SRB4 i SRB5, 2019. predani su ključevi 501 izgrađenog stana u 13 lokalnih uprava. U isto vrijeme nastavlja se s primjenom još triju komponenti, s tim da se korisnici useljavaju u 20 montažnih kuća, 815 obitelji dobiva potporu u obliku dodjele paketa građevinskog materijala, a kupljeno je i 297 seoskih kuća.

U ožujku 2019. Republika Srbija i Razvojna banka Vijeća Europe potpisali su amandman na projekt SRB8 kojim će se osigurati dodatnih 250 stanova u Beogradu, čime će ukupna vrijednost tog projekta biti 23 milijuna eura i osigurati dodijelu ukupno 852 stambena rješenja.

Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava u okviru projekta SRB9 za dodjelu 900 stambenih rješenja potpisan je u ožujku 2019, a uz dodatna sredstva odobrena za dodjelu 180 seoskih kuća sada je 22 milijuna eura.

Još je 2000 stambenih rješenja planirano za dodjelu u Srbiji 2020. godine, a završetak cijelog Programa predviđen je do lipnja 2022. godine, kada će stambeno zbrinuto biti više od 7.500 obitelji korisnika RPSZ -a.

Upoznajte korisnike Regionalnog programa stambenog zbrinjavanja

BOSNA I HERCEGOVINA

Kemal i Adisa Ćorić, Podveležje, Bosna i Hercegovina

Zahvaljujući RPSZ-u Kemal Ćorić je nedavno dobio priliku za povratak u Podveležje, selo na planini Velež u blizini Mostara. U kolovozu 2019. godine Kemal se uselio u novoizgrađenu kuću sa svojom suprugom, dvoje djece – sinom od 14 i kćerkom od dvije godine – i svojim roditeljima.

Zbog ratnih razaranja 1992. godine, još kao dječak u to vrijeme, Kemal je bio primoran napustiti obiteljski dom. „Koliko se sjećam, kao raseljene osobe selili smo se 11 puta“, kaže Kemal. „Bilo je nepodnošljivo svih tih godina“.

Kemal se u međuvremenu oženio i sada ima dvoje djece. Zbog zdravstvenih problema, za život zarađuje uzgojem stoke. Kupio je ovce za proizvodnju mlijeka i sira, koje zatim prodaje susjedima u okruženju. Njegova supruga ima honorarni posao. Iako se njegovi roditelji prisjećaju poteškoća u vezi s povratkom u kuću koja je bila u ruševinama, osjećaju olakšanje što je njihov novi dom sada završen: „Sada se ponovo osjećamo kao kod kuće, tamo gdje pripadamo.“

Ćorići su za RPSZ čuli preko Federalnog ministarstva za raseljene osobe i izbjeglice (FMROI). „Svih ovih godina prijavljivao sam se za dobivanje pomoći za obnovu kuće kad god se ukazala prilika“, primjećuje Kemal, „ali RPSZ je jedini program koji je zaista pomogao mojoj obitelji.“

U kolovozu 2019. godine donatori i učesnici u RPSZ-u imali su zadovoljstvo posjetiti obitelj Ćorić u njihovom novom domu prilikom obilježavanja dodjele tisućite stambene jedinice RPSZ-a u BiH.

Glavne aktivnosti

DODJELJENA TISUĆITA STAMBENA JEDINICA ČIJU JE IZGRADNJU FINANCIRAO RPSZ U BOSNI I HERCEGOVINI

U Mostaru su **28. kolovoza 2019.** godine uručeni ključevi tisućitoj korisničkoj obitelji Regionalnog programa stambenog zbrinjavanja u Bosni i Hercegovini. U okviru projekta BiH4, samo je u Mostaru od studenoga 2018. godine obnovljeno 49 kuća.

Jedan od korisnika, Jozo Rajić, vratio se u selo Grabovica nadomak Mostara nakon 26 godina raseljenosti. Zahvaljujući RPSZ-u, njegov dom, koji je prije toga bio u ruševinama, sada je obnovljen, čime je povratak njegove obitelji postao realnost.

Ministrica za ljudska prava i izbjeglice BiH, Semiha Borovac izjavila je na ceremoniji: „Proces povratka i brige za interno raseljene osobe od ključne je važnosti za održavanje stabilnosti i mira u regiji, čemu je Program u značajnoj mjeri doprinijeo.“

S ovim se u potpunosti složio Gianluca Vannini, šef Sekcije operacija za socijalni razvoj, civilno društvo i prekograničnu saradnju (DEU u BiH), ističući i da će u Bosni i Hercegovini zahvaljujući RPSZ-u više od 3.200 obitelji biti stambeno zbrinuto, na taj način pružajući im priliku da ponovo započnu svoj život. Pored stambenog zbrinjavanja, ključni značaj za njihovu uspješnu integraciju ima i socio-ekonomska podrška za pronalaženje zaposlenja.

U ime UNHCR-a i OSCE-a, Anne-Christine Eriksson, regionalna predstavnik UNHCR-a za jugoistočnu Europu, dodala je da je RPSZ primjer koordinirane suradnje, posvećenosti i povjerenja svih sudionika u programu.

PUŠTENA U UPOTREBU PRVA ZGRADA ČIJU JE IZGRADNJU FINANSIRAO RPSZ U BRČKO DISTRIKTU

U Brčkom su **6. lipnja 2019.** godine svečano uručeni ključevi novih domova za osam korisničkih obitelji (27 osoba) u prvoj završenoj zgradi čiju je izgradnju financirao RPSZ u Brčko distriktu.

Jedan od korisnika novoizgrađenih stanova, Fahrudin Kalesić, izrazio je svoje olakšanje. „Nakon 26 godina i selidbi iz jednog u drugi smještaj, moja obitelj će se konačno moći zauvijek skrasiiti“, rekao je. „Želio bih da sve izbjeglice i raseljene osobe imaju krov nad glavom i budu sretni kao mi danas.“

DODJELJENI STANOVİ KORISNİKİM PORODICAMA U FOČI I BILEĆI

Dana **11. prosinac 2019.** godine, korisnici, učesnici i donatori RPSZ -a su obilježili useljenje 27 najugroženijih izbjeglih i raseljenih obitelji u nove stanove u Foči (12 obitelji) i Bileći (15 obitelji) čija je izgradnja financirana u okviru RPSZ-a.

Otkrivajući ploču RPSZ -a na ulazu u zgradu u Bileći, ministrica Borovac je izjavila: „Ovaj program potvrđuje ne samo pružanje stambenih jedinica, već i spremnost za suživot svih građana u Bosni i Hercegovini.“

Korisnik RPSZ -a, Boško Savić komentirao je: „Ne mogu izraziti svoju sreću i zadovoljstvo kada pogledam ovu prekrasnu zgradu. Govorim u ime svih mojih lijepih komšija i želim svima nama dug i sretan život u našim novim domovima.“

Upoznajte korisnike Regionalnog programa stambenog zbrinjavanja

REPUBLIKA HRVATSKA

Pejo i Nada Zec, Vrbovac, Hrvatska

Daruvar, Hrvatska, UNHCR – Zahvaljujući RPSZ-u, bračni par iz Hrvatske čiju je budućnost ugrozio rat i koji se godinama mučio u skućenom smještaju, konačno se uselio u kuću adekvatnu za obiteljski život.

„Nova kuća je super“, kaže Pejo Zec, koji sa suprugom Nadom i troje djece uživa u prostoru nakon što su godinama dijelili jednu sobu u vikendici.

Pejo i Nada su iz Bosne i Hercegovine izbjegli u Hrvatsku još kao tinejdžeri 1992. godine. „Kada sam stigao u Hrvatsku, morao sam odmah pronaći posao. Osjećao sam se kao da sam ispao iz aviona“, kaže Pejo, koji je najprije radio u brodogradilištima u Rijeci prije nego što je pronašao posao u građevinarstvu.

S Nadom, koju je poznao iz škole, sreo se 1998. godine. „Ponovo sam je pronašao u Daruvaru. Bio je to lijep trenutak.“

Iako je ovaj bračni par brzo dobio hrvatsko državljanstvo, nalaženje smještaja je bilo teže. Živjeli su sa Pejovom majkom u Daruvaru, a djecu su podigli u jednoj sobi u njejoj maloj vikendici.

Ova obitelj uspjela je u Vrbovcu kupiti zemlju na kojoj se sada nalazi njihova nova kuća, ali je 2004. godine zbog povreda zadobivenih na radu Pejo bio primoran ići na operaciju. S obzirom da prima skromnu invalidsku mirovinu, bila mu je neophodna pomoć za izgradnju kuće. Za dobivanje pomoći od RPSZ-a prijavili su se 2012. godine, a u kuću su se uselili 2018.

Nada još uvijek ne može vjerovati da njihova obitelj ima kuću samo za sebe. „Savršeno odgovara onome što volimo: ništa pretjerano, ništa prastaro, samo čisto i moderno“, kaže Nada.

Najstariji sin, Ivan, koji je napustio školu da bi se zaposlio u magazinu, prisjeća se kako je teško bilo koncentrirati se na domaće zadatke u staroj vikendici. Takve probleme, srećom, neće iskusiti njegova mlađa sestra i brat. Sestra Marina ima svoju sobu, dok su uvjeti sada mnogo bolji nego ranije bez obzira na to što Ivan dijeli sobu sa svojim bratom Josipom.

Priča dobijena ljubaznošću UNHCR-a

Glavne aktivnosti

U VUKOVARU ZAPOČELA IZGRADNJA NOVE ZGRADE KOJU FINANCIRA RPSZ

Sudionici RPSZ-a okupili su se **30. srpnja 2019.** godine u Vukovaru na obilježavanju početka izgradnje višestambene zgrade za 21 korisničku obitelj.

Govoreći na ceremoniji, Nikola Mažar, državni tajnik Središnjeg državnog ureda za obnovu i stambeno zbrinjavanje, tom prilikom izjavio je: „68% sredstava namijenjenih za ovaj projekt predstavljaju donatorska sredstva koja će se upotrijebiti za zbrinjavanje najugroženijih osoba. Očekujemo da će radovi na izgradnji biti završeni za 400 dana“.

Mario Pavlović, regionalni službenik za vezu Predstavništva UNHCR-a za jugoistočnu Europu, dodao je: „Korisnici projekta su žrtve rata. Zbog toga svi zajedno radimo na integriranom pristupu kako bismo im pružili pomoć za bolji život i budućnost“.

S ovim se složila i Wylita Bell, v.d. zamjenica šefa Misije u Veleposlanstvu SAD-a u Zagrebu, ističući da cilj RPSZ-a nije bio samo izgradnja stambenih zgrada – već predlaganje pravednih rješenja za ljude koji su bili prisilno raseljeni.

KORISNIČKE OBITELJI RPSZ-a USELILE U OBNOVLJENE KUĆE U SKLOPU HR6 PROJEKTA

Tijekom 2019. godine, u okviru HR6 projekta, korisničke obitelji RSP-a koje su odabrane za pomoć u vidu osiguranja smještaja, dobile su ključeve svojih rekonstruiranih kuća.

Do kraja 2019. godine, obnoviće se 57 kuća, dok bi rekonstrukcija još pet kuća trebala biti dovršena u prvoj polovini 2020. godine.

Korisničke obitelji koje sada žive u svojim novim kućama izrazile su zahvalnost donatorima RPSZ-a i predstavnicima UNHCR-a koji su pružali podršku tokom cjelokupnog procesa.

Upoznajte korisnike Regionalnog programa stambenog zbrinjavanja

CRNA GORA

Mirjana Golić, Berane, Crna Gora

Mirjana sebe smatra sretnom, budući da ima zdravu djecu i unučiće, dobar posao i prelijep stan. Nitko ne bi rekao da ne samo što je preživjela rat u bivšoj Jugoslaviji dok su joj kćerke bile još veoma male, već i ozbiljnu automobilsku nesreću zbog koje je deset dana bila u komi, nakon čega joj je jedna strana tijela privremeno bila paralizirana.

Prije nego što je rat počeo, Mirjana je živjela u gradiću Vitez u Bosni i Hercegovini, gdje je završila studij i upoznala supruga s kojim je osnovala obitelj. Kada je počeo rat, njihove dvije kćerke su imale tek nekoliko godina. Golići su se preselili u Berane, gdje su Mirjana i njen suprug, oboje inženjeri elektrotehnike, ubrzo uspjeli pronaći posao. Uspjeli su osigurati i smještaj od općine Berane u naselju Rudeš za izbjeglice iz Bosne, najprije u vidu manje sobe, a zatim i dvosobnog stana.

Starija kćerka je završila ekonomiju u Podgorici i zaposlila se u banci, dok je mlađa, inače fizioterapeut, dobila pomoć za osnivanje firme od njemačke NVO HELP.

U ožujku 2019. godine Mirjana i njena obitelj uselili su se u jedan od 92 nova stana čiju je izgradnju financirao RPSZ u Beranama. „Čovjek sâm ne može učiniti ništa bez pomoći prijatelja i dobrih ljudi“, Mirjana zaključuje. „Zahvalni smo svima koji su nam pomogli prebroditi teška vremena.“

Glavne aktivnosti

ZAJEDNIČKA AKCIJA U KAMPU KONIK U CILJU POBOLJŠANJA KVALITETE ŽIVOTA STANOVNIKA

Ministarstvo za rad i socijalno staranje organiziralo je **20. studenoga 2019.** godine u kampu Konik „zajedničku akciju“ pejzažnog uređenja i sađenja drveća u cilju poboljšanja kvalitete života stanovnika ovog naselja. Kamp Konik, koji se nalazi u blizini Podgorice, predstavlja najduže otvoreni izbjeglički kamp u Europi, u kojem su smješteni Romi i balkanski Egipćani izbjegli od nasilja na Kosovu 1999. godine. Crna Gora je tijekom proteklih nekoliko godina provela projekt financiran preko IPA sredstava, koji se sastoji od izgradnje 48 stanova i višenamjenskog centra za stanovnike kampa. RPSZ je financirao izgradnju 171 dodatne stambene jedinice, čime je omogućeno zatvaranje dva velika kolektivna centra – kampa Konik I i kampa Konik II – krajem 2018. godine.

Pored stambenog zbrinjavanja stanovnika Kampa, značajni rezultati postignuti su proteklih godina u pogledu unaprjeđenja njihove socijalne inkluzije – npr. kroz reguliranje pravnog statusa ili poboljšanje pristupa obrazovanju i zdravstvenoj zaštiti – uz podršku od strane EU, UNHCR-a, Crvenog križa i NVO kao što je HELP.

Budući da je 20. studeni bio Međunarodni dan djece, u fokusu zajedničke akcije bili su upravo najmlađi. Ministar rada i socijalnog staranja Kemal Purišić istakao je: „Drvo je simbol zaštite životne sredine i odrastanja u sigurnom okruženju, gdje se prava djeteta poštuju. Trenutno se 738 djece iz Konika formalno obrazuje i ima pristup liječniku.“

U NIKIŠĆU ZAPOČELA IZGRADNJA DOMA ZA STARIJE OSOBE I ODRASLE OSOBE S INVALIDITETOM

U Nikišću je **16. rujna 2019.** godine održana izuzetno značajna ceremonija obilježavanja početka izgradnje novog doma za starije osobe i odrasle osobe s invaliditetom. Predviđeno je da projekt, ukupne vrijednosti od približno 4,8 milijuna eura, od kojih se 70% financira sredstvima iz Fonda RPSZ-a, svoja vrata za 104 stanara otvori 2021. godine.

Novo prostorije – koje će biti obnovljene u dvije postojeće zgrade i posebno projektirane za osobe s ograničenom sposobnošću kretanja – sastojat će se od po 52 sobe, prostorija za pružanje zdravstvene njege, prostora za ručavanje, soba za aktivnosti i knjižnice.

400 UGROŽENIH OSOBA IZ KOLEKTIVNOG CENTRA RUDEŠ DOBILU NOVE DOMOVE U BERANAMA

Preko 400 osoba (94 obitelji) je **26. ožujka 2019.** godine dobilo nove domove u općini Berane. Zahvaljujući RPSZ-u, bivši stanovnici Rudeša 1 (uglavnom osobe raseljene iz BiH i Hrvatske u periodu 1991–1995. godine) i Rudeša 2 (uglavnom interno raseljene osobe s Kosova 1999. godine) sada se trajno mogu useliti u četiri stambene zgrade.

Jedan od korisnika, gđin Vujošević, izjavio je: „Želio bih se, u ime svoje obitelji i susjeda, zahvaliti svima koji su doprinijeli našoj sreći danas – konačno imamo mjesto koje možemo nazvati domom, što nam daje snagu za nova postignuća i uspjehe.“

Upoznajte korisnike Regionalnog programa stambenog zbrinjavanja

REPUBLIKA SRBIJA

Duško i Tanja Krajišnik, Loznica, Srbija

Tanja i Duško Krajišnik su iz svog rodnog grada Zenice u Bosni i Hercegovini izbjegli 1992. godine, nakon što je izbio rat. Duško je otišao u Prijedor, a Sanja u Zvornik s njihovom tada malom kćerkom. Nakon nekoliko ratnih godina razdvojenosti, doselili su se u Loznicu, koja im je dom više od posljednjih dvadeset godina i u kojoj se rodio njihov sin.

Po dolasku u Loznicu, Duško je radio kao deminer u Srbiji, Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj. „Kada sam ulazio u minsko polje, nisam razmišljao o opasnosti, samo sam mislio da sam tu da bih se pobrinuo za svoju obitelj“, objašnjava Duško. „Uvijek i svugdje postoje dobri ljudi“, dodaje prisjećajući se suradnje s kolegama Hrvatima i Bošnjacima. Nakon toga, Duško je radio kao građevinski radnik u Rusiji, ali trenutno je nezaposlen. „Dvadeset godina se snalazim, snaći ću se i sad“, kaže.

Prije nego što su zahvaljujući RPSZ-u dobili novi stan u Loznici, selili su se ukupno osam puta. Usprkos tome, Tanja se prisjeća da su uvijek imali dobro susjedstvo bez obzira gdje su živjeli. Čak i prije nego što je zgrada bila završena, jedna od Tanjinih susjeda smislila je najbliži put kojim će dolaziti da ih posjeti.

Tanja i Duško su oduševljeni novim domom. „Pedeset kvadrata nije mnogo prostora za nas četvoro, ali nama zaista puno znači“, kažu uz osmijeh.

Glavne aktivnosti

U GOLUBINCIMA I PARAĆINU 50 KORISNIČKIH OBITELJI RPSZ-A USELILO U NOVE DOMOVE

U općinama Golubinci (Stara Pazova) i Paraćinu 50 korisničkih obitelji RPSZ-a prisustvovalo je svečanoj dodjeli ključeva za novoizgrađene domove, održanoj **18. rujna 2019.** godine.

Prisjećajući se kako je izbjegao 1995. godine, jedan od korisnika u Golubincima, Stevo Bulić, zahvalio se svim predstavnicima Republike Srbije, donatorskoj zajednici i RPSZ-u. „Nakon što sam kao dijete bio ranjen, privremeno odvojen od obitelji i nakon što sam se nekoliko puta selio i mijenjao poslove, konačno smo se uspjeli skrasiti u Golubincima. Sretni smo što će naše dvoje djece sada moći posjećivati prijatelji u našem novom stanu. Hvala svima koji su doprinijeli tome da ovaj novi početak bude moguć“.

Zvezdan Rundek, izbjeglica iz BiH, rekao je u Paraćinu: „Imamo pristojnu kupaonicu, opremljenu kuhinju i možemo se useliti u narednih nekoliko dana. Veoma sam sretan“.

OBITELJIMA U VRNJAČKOJ BANJI I UBU LJETOS URUČENI KLJUČEVI

U Vrnjačkoj Banji je **8. kolovoza 2019.** godine obilježeno useljenje 20 korisničkih obitelji nakon završetka građevinskih radova u vrijednosti od 600.000 eura.

Sudionici RPSZ-a obilježili su **6. srpnja 2019.** godine dodjelu 20 stanova korisnicima RPSZ-a u Ubu. U ime izbjegličkih obitelji, Milana Nikolić i njen sin Andrej zahvalili su se svima koji su doprinijeli uspješnom završetku projekta.

DODJELJENO 60 NOVIH DOMOVA KORISNIČKIM OBITELJIMA U KLADOVU, NEGOTINU I LOZNICI

U Kladovu i Negotinu su **13. svibnja 2019.** godine uručeni ključevi 30 stanova, čiju je izgradnju financirao RPSZ. Mihajlo Dronjak, korisnik RPSZ-a u Kladovu, rekao je: „U Kladovu sam proveo većinu svog života – preko 25 godina“. Ovdje su mi rođena djeca. Danas su oni odrasli – studenti, kao što sam i ja bio kada sam izbjegao. Selili smo se šest puta. Danas konačno mogu reći da ćemo moja obitelj i ja imati našu vlastitu adresu.“

Ključevi 30 stanova čiju je izgradnju financirao RPSZ uručeni su **21. travnja 2019.** godine izbjeglicama iz BiH i Hrvatske koji žive u Loznici.

Ključni događaji

REGIONALNI PROGRAM STAMBENOG ZBRINJAVANJA PREDSTAVLJEN NA MIROVNOM FORUMU U PARIZU

Povodom Mirovnog foruma održanog u Parizu u periodu **11–13. studenoga 2019.** godine, Razvojna banka Vijeća Europe (CEB) predstavila je RPSZ okupljenima na Forumu iz skoro 140 zemalja. RPSZ timu pridružili su se predstavnici OSCE-a, UNHCR-a i Komesarijata za izbjeglice i migracije Republike Srbije (KIRS).

Forum su otvorili António Guterres, glavni tajnik Ujedinjenih naroda, predsjednik Francuske Emmanuel Macron i Ursula von der Leyen, predsjednica Europske komisije, između ostalih. RPSZ je bio jedan od 114 projekata izabranih među 700 prijavljenih širom svijeta i jedini projekt iz regije koji se bavi održivim, post-konfliktnim rješenjima.

KORISNICI RPSZ-A I SUDIONICI U PROJEKTU PROSLAVILI SVJETSKI DAN IZBJEGLICA U SRBIJI TE BOSNI I HERCEGOVINI

Donatori, partnerske zemlje i međunarodni sudionici u RPSZ-u obilježili su **20. lipnja 2019.** godine Svjetski dan izbjeglica, zajedno s korisnicima u Srbiji te Bosni i Hercegovini.

Sudionici RPSZ-a iz Srbije okupili su se u beogradskoj općini Kamendin, kako bi uručili ključeve novih stanova za 270 korisničkih obitelji. Ovo je najveća zgrada čiju je izgradnju do sada financirao RPSZ, ukupne vrijednosti od 11 milijuna eura, od čega je 8 milijuna financirano iz Fonda RPSZ-a, dok je 3 milijuna osigurao grad Beograd.

U Sarajevu je Delegacija EU organizirala događaj u suradnji s Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine, UNHCR-om, OSCE-om i CEB-om, na kojoj su donatori RPSZ-a te domaće i međunarodne organizacije imale priliku razgovarati s korisnicima o utjecaju koji je RPSZ ostvario na njihove živote.

U specijalnom izdanju emisije „In Medias Res“ na nacionalnom TV kanalu „BHT1“ u Bosni i Hercegovini, gostovali su predstavnici korisnika, donatora i nositelja Regionalnog programa stambenog zbrinjavanja u BiH. Tri korisničke obitelji podijelile su svoje životne priče. Korisnik iz Tuzle, Damir Baručić, rekao je: „Nema riječi kojima se može opisati osjećaj kad se dobije stan, posebno kada vam vlasnici kuće u kojoj živite zatraže da se iselite. Za nas je ovaj projekt neizmjerljivo važan.“

NA RADIONICI O NASLJEĐU RPSZ-A RAZGOVARALO SE O POSTIGNUĆIMA RPSZ-A I „NAUČENIM LEKCIJAMA“

U Beču je **10. svibnja 2019.** godine održana radionica o nasljeđu RPSZ-a u organizaciji CEB-a, čiji je domaćin bio OSCE. Događaj je otvorio direktor OSCE-ovog Centra za sprječavanje sukoba, ambasador Marcel Pesko. Cilj radionice bio je razgovor o postignućima RPSZ-a i naučenim lekcijama, uz osvrt na dosadašnje iskustvo RPSZ-a te formuliranje preporuka politike koje bi mogle imati informativni značaj za buduće programe u području socijalnog i stambenog zbrinjavanja izbjeglica na području Balkana i šire.

Iz RPSZ-a, koji je trenutno u sedmoj godini implementacije, mogu se izvući vrijedne lekcije o pitanjima kao što su multilateralna suradnja, izrada i provođenje programa, kao i osiguravanje održivog utjecaja.

Preporuke politike proizašle iz diskusija, kao i temeljni pregled dokumentacije i intervjui s korisnicima RPSZ-a, bit će sabrani u jedinstveni dokument tijekom 2020. godine.

Novi filmovi RPSZ-a

Tijekom 2019. godine završen je novi RPSZ-ov film „Ostajemo ovdje“, u kojem su sažeta dosadašnja postignuća RPSZ-a. U filmu je istaknut konkretan utjecaj koji je Program ostvario na živote tisuće korisnika, pored ključnih dostignuća koja nisu ograničena samo na trajno stambeno zbrinjavanje najugroženijih izbjeglica i raseljenih osoba: RPSZ je također konkretno doprinijeo unapređenju regionalne suradnje i izgradnji kapaciteta institucija. RPSZ je također istaknuo i značaj održivosti dodijeljenih stambenih rješenja.

Film je dostupan ovdje: regionalhousingprogramme.org/media/video

Uz film „Ostajemo ovdje“ objavljena su i četiri nova kratka filma koji prikazuju priče korisnika RPSZ-a u četiri partnerske zemlje. Za pristup filmovima kliknite: [regionalhousingprogramme on you tube](http://regionalhousingprogramme.org/on_youtube)

RSP BOSNA I HERCEGOVINA 2019.
[video](#)

RPSZ HRVATSKA 2019.
[video](#)

RHP CRNA GORA 2019.
[video](#)

RHP SRBIJA 2019.
[video](#)

Tim RPSZ-a

Gđa Anne-Christine Eriksson, regionalna predstavica UNHCR-a za jugoistočnu Europu i predstavica u Bosni i Hercegovini, umirovila se na jesen 2019. godine nakon 30 godina rada u UNHCR-u na terenu i u sjedištu u Ženevi. U ime svih učesnika u RPSZ-u, željeli bismo se zahvaliti Anne-Christine na posvećenosti i konstruktivnom doprinosu radu RPSZ-a tijekom protekle tri godine.

Poželjeli bismo također i dobrodošlicu u RPSZ obitelj gđi Anne-Marie Deutschlander, koja je u listopadu 2019. godine preuzela dužnost glavne koordinatorice poslova za zapadni Balkan u Regionalnom uredu UNHCR-a za Europu. Na različitim pozicijama obavljala je odgovorne funkcije kako u sjedištu, tako i na terenu, uključujući Mauritaniju, Jordan i doskora Senegal, gdje je bila zamjenica regionalnog predstavnika pri Regionalnom predstavništvu UNHCR-a za zapadnu Afriku.

Perspektiva za 2020. godinu

Do kraja 2019. godine, uz gotovo 6.300 stambenih rješenja uručenih u korist okvirno 19.000 najugroženijih osoba, RPSZ će dodijeliti preko 50% od ukupno 11.800 domova koliko je predviđeno. Ovaj rezultat je impresivan i može se pripisati osobnom angažmanu, napornom radu i konstruktivnom stavu nositelja RPSZ-a u partnerskim zemljama, uz dodatnu potporu u vidu snažne i kontinuirane podrške od strane donatora, UNHCR-a, OSCE-a i CEB-a.

Podrška od strane donatorske zajednice RPPS-a posebno je konkretizirana u studenome 2019. godine, kada su se, kako je već prethodno istaknuto, donatori usuglasili, da ne samo dodatno produže period provođenja za 12 mjeseci, već je i nekoliko njih namijenilo nova sredstva u cilju omogućavanja financiranja produženja. Ovakva velikodušnost usmjerena je ka jednom cilju: maksimalnom povećanju broja obitelji koje će do završetka RPSZ-a započeti novo poglavlje u svom životu tako što će konačno imati pristojne i trajne domove.

Napori svih sudionika u projektu morat će se nastaviti i tijekom 2020. godine a i kasnije, budući da je plan da se dodjeli 3.000 novih jedinica 2020. godine, 1.300 jedinica 2021. i ostatak od 1.100 tijekom prve polovice 2022. godine. Iako će fokus ostati na efikasnom provođenju, tijekom 2020. godine radit će se i na nastavku identificiranja nasljeđa RPSZ-a. Pored toga, veća pozornost bit će posvećena izgledima održivosti korisnika.

Tim RPSZ-a unaprijed se raduje još jednoj godini intenzivne i plodonosne suradnje sa svim partnerima RPSZ-a, kao i brojnim obilježavanjima početka i završetka izgradnje koji će uslijediti!

Bosna i
Hercegovina

Republika
Hrvatska

Crna Gora

Republika
Srbija

Regionalni stambeni program finansira i podržava međunarodna zajednica

Regionalni stambeni program (RSP) ima za cilj da obezbijedi trajna rješenja za stambeno zbrinjavanje raseljenih lica nastalih nakon sukoba na teritoriji bivše Jugoslavije u periodu od 1991-1995. godine. RSP sprovode Bosna i Hercegovina, Hrvatska, Crna Gora i Srbija, a finansira najvećim dijelom međunarodna donatorska zajednica. Glavni donator je Evropska Unija. Ostali donatori su Sjedinjene Američke države, Njemačka, Norveška, Švajcarska, Italija, Danska, Turska, Luksemburg, Španija, Kipar, Republika Češka, Mađarska, Rumunija, Republika Slovačka.

www.regionalhousingprogramme.org